N°. 510. 1855.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . » 5.50.

ZONDAG 14, MAANDAG 15 JANUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Mr. Maximiliaan Jacob de Man.

I.

Den 22 December jl., is te Nijmegen overleden de heer MAXIMILIAAN JACOB DE MAN, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in den ouderdom van 66 jaren. De natie verliest in hem een waardig vertegenwoordiger, die hare belangen bij elke voorkomende gelegenheid op het oog had. Zijne nagedachtenis zal dan ook voor elk waar vaderlander dierbaar blijven.

Zietdaar het eenvoudige berigt, dat onlangs in de dagbladen werd aangetroffen, nopens het overlijden van een geacht volksvertegenwoordiger, die gedurende bijkans 15 jaren die betrekking, op eervolle wijze, waardiglijk had vervuld. Dat eenvoudig berigt trok dadelijk onze aandacht. Naar onze meening, verdiende wijlen de heer DE MAN eene meer uitvoerige herinnering. Wij stellen ons voor, die taak met onpartijdigheid te volbrengen en dikwerf meer de feiten te doen spreken, dan *zelven* te zeer uit te weiden.

Reeds vroegtijdig wist de heer DE MAN zich de achting en toegenegenheid zijner medeburgers te verwerven. Zijne uitgebreide kennis, zijn ijver in de behartiging der hem toevertrouwde belangen, ontsnapten de opmerkzaamheid van het hooge bewind niet. Op het einde des jaars 1832 werd hij reeds, op 34jarigen ouderdom, tot Wethouder der stad Nijmegen benoemd. Weinige maanden later, in Junij 1833, werd hij bereids verkozen tot lid der Provinciale Staten van Gelderland. Geruimen tijd nam hij de betrekking van Wethouder met de grootste zorg waar. Op het einde van 1838 werd hij als zoodanig herbenoemd. Nog lang bleef hij dat ambt bekleeden, tot dat de veel omvattende taak van volksvertegenwoordiger hem dit, zoo niet onmogelijk, zeker hoogst moeijelijk maakte. Ons voornemen is, den afgestorvene vooral te beschouwen uit het oogpunt van volksvertegenwoordiger, en daarom hebben wij slechts met een enkel woord aangestipt 's mans loopbaan, vóór dat hij de Tweede Kamer binnen trad.

Den 1 Julij 1840 werd de heer DE MAN door de Provinciale Staten van Gelderland benoemd tot buitengewoon lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Hij werd alzoo dadelijk tot een gewigtigen arbeid in 's lands raadzaal geroepen. Die buitengewone zitting was belegd tot de behandeling van de ontwerpen tot herziening der Grondwet. Het tijdstip, dat men beleefde, en ook de taak, die te vervullen was, waren hoogst gewigtig. Men weet het toch, dat de opstand van 1830 in vele opzigten noodlottige gevolgen voor het vaderland had te weeg gebragt. De staat van oorlog had schatten gevorderd, het ongelukkige stelsel van volhardingh had de schatkist des Rijks uitgeput. Zoo lang het tractaat met België niet was gesloten, zoo lang onze geschillen met dat rijk niet waren vereffend, had de meerderheid der Staten-Generaal veel, ja welligt te veel, aan het Gouvernement toegegeven; men had over bezwaren heengestapt, de voorstellen der Regering meest aangenomen en de wenschen, die men koesterde, onderdrukt. Wel was er reeds sedert 1834 of 1835 eene oppositie in de Tweede Kamer ontstaan; maar zij was, immers in den beginne, niet talrijk, en steeds begreep zij, dat het belang en het welzijn van het vaderland op den voorgrond moesten staan, en dat men zorg dragen moest, dat, zoolang onze geschillen met België niet geheel waren vereffend, de Regering niet zou worden verzwakt. Het was aan die meening toe te schrijven, dat de meeste ontwerpen der Regering werden aangenomen, en dat men wel aandrong op herstel van 's Rijks geldmiddelen en waarschuwde tegen het voortdurend betreden van den weg van verwarring, geldverspilling en verspilling, maar dat men toch niet [illegible] kon, om door afstemming van voorstellen de Regering [illegible] noodzaken dien weg te verlaten. Eerst na de sluiting van het verdrag met België nam de vertegenwoordiging eene meer krachtige houding aan. Zij zag het nu eindelijk in, dat het oogenblik gekomen was, om aan dien ongelukkigen staat van zaken een einde te maken. De scheiding tusschen Nederland en België, sedert lang feitelijk bestaande, was nu regtens voltooid. Ten gevolge daarvan moest er noodwendig eene herziening der Grondwet plaats vinden. De Regering had steeds op den meermalen geuiten wensch, dat tot die herziening zou worden overgegaan, verklaard, dat zoodra het verdrag met België zou zijn gesloten, dit geschieden zou. Het bleek echter spoedig, dat hare voorstellen zich bepaalden tot het strikt noodzakelijke, en dat zij niet zeer gezind was om de gelegenheid, die zich aanbood, aan te grijpen, om de Grondwet op afdoende wijze te herzien. De oogen der Vertegenwoordiging waren echter geopend, zoodat de Tweede Kamer op het einde des jaars 1839, de Staatsbegrooting voor 1840 met algemeene stemmen verwierp. Slechts één lid stemde daarvoor; het was de toenmalige Minister van Finantiën zelf, de heer BEELAERTS VAN BLOKLAND. Van dat oogenblik af ontwaarde de Regering, dat er geen uitstel meer te pas kwam. In het voorjaar van 1840 werden de voorstellen tot de Grondwetsherziening aangenomen. De gewone Tweede Kamer trachtte de herziening op eenigzins ruime schaal te doen plaats vinden, maar vond in hare pogingen grooten wederstand bij de toenmalige Regering. Intusschen bewilligde het Bewind er in, om zijne voorstellen eenigzins uit te breiden, en om een enkel voorstel, uit den boezem der Kamer zelve gesproten, over te nemen. Het gewigtige werk werd aldus bij de gewone Kamers volbragt. Het is wel niet noodig hierbij te voegen, dat dit op weinig bevredigende wijze geschiedde. Er werd spoedig eene buitengewone vergadering der Staten-Generaal, en wel de Tweede Kamer in dubbelen getale, bijeengeroepen, waaraan de vastgestelde ontwerpen op nieuw ter overweging werden aangeboden. De werkkring der Tweede Kamer in dubbelen getale werd al spoedig zeer beperkt, daar de overgroote meerderheid besliste, dat men de ontwerpen, die door de gewone wetgeving waren tot stand gebragt, eenvoudig moest aannemen of verwerpen. Aan wijziging dier voorstellen of aan het aanbieden van andere voordragten, viel alzoo niet te denken. Maar daarbij kwam nog, dat de politieke toestand van Europa in menig opzigt zorgwekkend voorkwam, en dat men alzoo den Staat niet lang op losse schroeven wenschte te stellen. Zelfs zij, die in den beginne in de gewone Tweede Kamer op eene ruime herziening der Grondwet hadden aangedrongen, waren in de dubbele Tweede Kamer van oordeel, dat het boek der herziening reeds moest worden gesloten. Aan velen stond dus geen andere weg open, dan van twee kwaden het minste te kiezen.

Het was in dien stand van zaken, dat de heer DE MAN voor het eerst in de Tweede Kamer zitting nam. De indruk van een en ander treft men aan in de eerste rede, die hij in de vergadering uitsprak (den 28 Augustus 1840), bij de algemeene beschouwingen over de ontwerpen tot herziening der Grondwet.

„Na rijpe overweging, zeide hij, van al hetgeen, zoo in deze, als in de gewone zitting is bijgebragt, nopens de wijzigingen, die in het algemeen ons Staatsverdrag zoude behooren te ondergaan; na te hebben onderzocht alles wat vóór en tegen, toen en nu, is gezegd nopens de 13 ontwerpen in het bijzonder; na vooral mijn oog te hebben gevestigd op den toestand van mijn vaderland en op de omstandigheden, die ons van alle zijden omringen, ben ik gekomen tot het besluit, om mijne bedenkingen tegen sommige van die ontwerpen op te offeren, en mijne stem in het voordeel van allen uit te brengen, tenzij de loop dezer debatten mij aanleiding tot het tegendeel mogt opleveren.“ Reeds in die eerste rede gaf hij te kennen, dat hij het niet mogt verzwijgen, dat hij vele van de voorgestelde veranderingen wel als wezenlijke en belangrijke verbeteringen voor het Vaderland beschouwde en aannam, maar daarmede het werk niet tot verbetering der Grondwet *niet* voltooid, *niet* volledig achtte. Hij was verpligt het te zeggen, dat hij eenige zijner bezwaren voor het oogenblik opofferende, zijne hoop bleef vestigen op eene latere, meer stelselmatige herziening, waartoe zoovele kostbare bouwstoffen voorhanden waren, en waarvoor, wat men er ook tegen zeggen moge, onze Grondwet, juist door haar XIde Hoofdstuk, de deur niet had willen sluiten. Hij wierp openlijk het vermoeden van zich af, dat hij eene omverwerping onzer grondwettige instellingen zoude beoogen; maar de beginselen van ons staatsverdrag hadden, zijns inziens, geen gevaar geloopen, wanneer men had gebruik gemaakt van de lessen der ondervinding en de gegevene gelegenheid; wanneer men nog andere bepalingen der Grondwet had verbeterd, die blijkbaar vicieus en onduidelijk waren; bepalingen, vele van bloote toepassing en sommige belemmerend voor de regering zelve. Hij gaf eenige der punten op, die hij gewenscht had, dat verbeterd waren; maar dit kon hem niet doen besluiten de voorgedragen verbeteringen af te stemmen. Die verberingen kwamen hem daartoe grootendeels te belangrijk voor; zij zouden *mits met ernst en onbekrompen gehandhaafd wordende* (en zonder dat was iedere verandering zonder nut) aan onze Grondwet die uitvoering verzekeren, welke alleen eene minder vrijgevige opvatting of uitlegging daaraan heeft doen missen. De toestand van het vaderland, de omstandigheden, die ons van alle zijden dreigden, deden hem bovendien tot het beslnit komen om het goede, dat in de ontwerpen gelegen was, niet af te wijzen. Dat was ook het gevoelen van de overgroote meerderheid der toenmalige Kamer. Men kent den uitslag: de ontwerpen werden aangenomen; maar hetgeen men toen voorzag gebeurde: het werk der Grondwetsherziening was niet voltooid; het was slechts uitgesteld en verschoven. Genoeg zij het op te merken, dat de heer DE MAN in zijne eerste rede te kennen gaf, dat men *verder* had moeten gaan, terwijl hij bij de behandeling van het tiende ontwerp, over de stedelijke kiezers-collegiën verklaarde, dat, door de aanneming van het zesde ontwerp, eene belangrijke schrede voorwaarts was gedaan *op den weg tot verbetering van ons verkiezingsstelsel in het algemeen.* Door de wegvalling van art. 7 der Grondwet van 1815, was de regeling van het stem- en kiesregt eindelijk *aan de wet* opgedragen. Het Xde ontwerp beschouwde hij als eene tweede verbetering, waaraan hij dus mede zijne toestemming gaf. Hij hoopte daarbij, dat nog eenmaal *eene meer radicale verbetering* zou worden aangebragt, welke hoop in lateren tijd werd vervuld. Dat was de houding van den heer DE MAN in de dubbele Tweede Kamer van 1840. Hij trad, zoo als gebleken is, in een moeijelijk oogenblik voor het eerst in de Tweede Kamer op. Die zich met ons in dien tijd verplaatst, zal moeten toestemmen, dat er geene mogelijkheid bestond, om destijds meer te verkrijgen, dan verworven werd, en dat de omstandigheden niet mede werkten, om betere uitkomsten te behalen. Uit dat oogpunt beschouwd, kon aan het staatkundig gedrag van het buitengewoon lid der Tweede Kamer wel niet anders, dan goedkeuring te beurt vallen.

Met de sluiting der buitengewone zitting was de taak van den heer DE MAN geëindigd, maar niet voor langen tijd; want reeds eene maand later, in October 1840, werd hij door de Provinciale Staten van Gelderland tot gewoon lid der Tweede Kamer gekozen. Vooral van toen af dagteekent zijne uitstekende parlementaire loopbaan, die wij nu, zoo beknopt mogelijk, zullen beschouwen.

De heer J. B. „ofschoon hij het nooit zoekt,“ kreeg, volgens *de Nederlander*, „al wederom *zeer toevallig* onder het oog“ twee dagbladen van 3 Januarij. „In beiden (hoe kon het zoo treffen?) werd van de „belasting-quaestie“ gesproken: maar, „ofschoon „het hem spoedig bleek, dat ze beiden tot de opposi-

„tie-partij behoorden, het beweerde was evenwel niet „hetzelfde.“

De heer J. B. meent „die bladen het best van „elkander te kunnen onderscheiden en karakteriseren, „wanneer hij het ééne noemt het *brandstoffen-blad*, „en het ander het *gemaal-blad*.“

Zeer vindingrijk voorwaar; jammer slechts, dat het daardoor moeijelijker voor ons wordt, ons eigen beeld te herkennen. Zeker scheen het gemakkelijker, wanneer men zooveel te schrijven heeft als de heer J. B. de namen te verkorten. Of nu die abreviatie niet meer in overeenstemming is met die, welke een moeder bezigde, wier zoon JAN werd gedoopt, maar die hem kortheidshalve eenvoudig BARTHOLOMEUS noemde, laten wij aan meer verlicht oordeel over. Voor ons alleen blijft de taak over, te beoordeelen wat de heer J. B. schrijft, onverschillig of het tegen een *brandstoffen*-blad of tegen een *gemaal*-blad is gerigt.

Wij gelooven, dat iedere ontheffing, 't zij van opcenten of van de hoofdsom der belasting, een zeker stelsel of een vast beginsel ten grondslag moet hebben. Reeds meermalen hebben wij doen opmerken, dat de heer J. B. niet geacht kan worden tot de anti-revolutionnaire partij te behooren; maar in no. 1395 treffen wij daarvoor eene belangrijke proeve aan. Als of hij toch die partij opzettelijk wilde aan de kaak stellen, wordt op de volgende wijze betoogd, dat men naar geen beginsel of stelsel behoeft te vragen. „Zal „het brandstoffen-blad ons willen toeroepen en zeggen: „gij doet juist datgene, wat ik wilde gedaan hebben; „maar *uw doel is te veroordeelen*, heeft niet de minste „waarde, *zoolang gij onzen catechismus niet hebt aange-„nomen, het geloof van ons genootschap niet in uw hart „hebt: de artikelen van ons geloof zijn de eeuwig zalig-„makende: buiten die zijt gij ketter en voor eeuwig „verloren, al wildet gij alle accijnsen afschaffen.*“

Beweren wij te veel, wanneer wij zeggen, dat die zinsneden juist het karakter uitdrukken van het anti-revolutionnair orgaan, dat de heer J. B. voor zijne politieke en financiële fantaisien tot voertuig kiest?

Niet één staatkundig blad, van welke andere kleur dan de Christelijk-historische, vordert zulk een leerstellig geloof; maar ook waar het vermindering van de lasten der Natie geldt, moet eene overtuiging heerschen, die op beginselen rust. *Voor de Natie* moge het, welligt, volkomen hetzelfde zijn *langs welken weg* men tot dezelfde uitkomst gerake: *voor de Regering* mag het niet onverschillig zijn welk stelsel door haar gevolgd wordt.

Een stelsel waarbij in groote trekken wordt bepaald,
wanneer
hoever
en op wat wijze
de lasten des volks zullen worden verminderd.

De heer J. B. beklaagt zich over een „rigorisme, „dat al zeer kwalijk past bij dergelijke practische vraag-„stukken.“

Wij verklaren, dat de heer J. B. zich ten eenemale onbevoegd heeft getoond, om over *practische* vraagstukken van *dergelijken* aard te oordeelen.

De heer J. B. *weert*, naar men zegt, alle bevoegdheid *af*, die men hem toekent, om te beslissen, over verschillen, welke op het gebied der oude letterkunde oprijzen; maar *beweert*, en het geschrijf in *de Nederlander* strekt daarvan tot een overvloedig bewijs, over *belastingzaken*, *comptabiliteit* en dergelijke onderwerpen van financiëlen aard, niet maar te mogen schrijven of medepraten, neen, ook het Gouvernement te *kunnen* raden. Misschien is het voorstel tot afschaffing der 23 opcenten op het gemaal daarvan een uitvloeisel. Als de heer J. B. het spreekwoord: „schoenmaker, houdt u bij uwe leest“ vergeet, bestaat er vrees, dat hij zijn roem overleven zal.

De *Leydsche Courant*, het eenige blad, dat hare lezers met de maandelijksche opbrengst van de plaatselijke belastingen dier gemeente bekend maakt, geeft in haar nommer van den 12 Januarij een vergelijkenden staat der opbrengst over de jaren 1853 en 1854, en van de raming dier inkomsten op de begrooting. Die staat levert een krachtig bewijs voor onze, herhaaldelijk op den voorgrond gebragte stelling, dat plaatselijke accijnsen verderfelijk werken, *ook* voor de geldmiddelen der gemeenten.

De opbrengst over 1854 is *f* 8,750.82½ *minder* dan over 1853, en als wij nu daarbij voegen, wat over 1854 meer dan over 1853 aan belasting bij uitvoer van verschillende voorwerpen is teruggegeven, dan klimt dat verschil tot de som van *f* 10,080.31.

Die opbrengst is *f* 6,032.71½ *minder* dan de som, waarop zij bij de begrooting van 1854 was geraamd, en daardoor is reeds eene misrekening ontstaan, waaruit een te kort op de dienst zal voortvloeijen, zoo dit niet door andere hoogere ontvangsten en mindere uitgaven dan de geraamde wordt gedekt.

Maar het meest opmerkelijke is: de verminderde opbrengst betreft het *geslagt*, het *gemaal*, den *wijn* en het *buitenlandsch gedistilleerd*, maar geenszins het *binnenlandsch gedistilleerd*. Het *gemaal* deelt bovenal in de vermindering tot een aanzienlijk bedrag van *f* 7,654.30. Daaruit zou kunnen blijken, dat er *meer jenever* en *minder brood* was verbruikt, waaruit men wel eens de gevolgtrekking heeft gemaakt, dat door den jeneverprikkel wordt te gemoet gekomen in het gebrek aan voedzame spijs. Wat daarvan het einde kan zijn, is niet moeijelijk te raden.

Uit de openbaar gemaakte bijzonderheden is niet te ontdekken, of de vermindering van het gemaal de tarwe en de rogge of van beiden betreft; evenmin „of het getal der veraccijnsde ponden graan is ver-„minderd en de tarweverbruikers tot roggebrood-eters zijn versmolten“. *Zulk* een statistiek kan, zoo er geen fraude plaats vindt, tot gegronde gevolgtrekkingen leiden.

De Nederlander zegt: „het is onbillijk, het Minis-„terie voor te stellen als enkel door *de drijfkracht der „oppositie* tot vermindering van den druk der belas-„tingen overgehaald.“

Hoe? daar dit blad zelf niet ontkennen kan, dat die voorstelling veel schijn van waarheid heeft, „met „het oog bepaaldelijk op de verrassende wendingen van „het jongste driemaandelijksche tijdperk; op de voor-„dragt van het Gouvernement, welke in September *ge-„schied is*, met die welke wij, na de verklaring van „20 December, in Februarij *te gemoet zien?*“

Wat heeft het Ministerie anders gedaan dan volgen wat de constitutionnele partij aanwees?

In September 1854 de afschaffing van het *tonnegeld*, wat reeds in November 1853 begrepen was in het voorstel der *negen* leden.

Wat is er overgebleven van het voorstel der 23 opcenten *na* de verklaring van 20 December?

Ook zelfs het plan van 1847 tot afschaffing van den accijn op de *rogge*, *destijds* door den heer VAN HALL voorgesteld, is niet aangeroerd.

„Waarom niet in September 1854 gedaan, hetgeen „nu in Februarij 1855 zal worden verrigt?“

„Is hier *geen drijfkracht der oppositie?*“

„Zij is onmiskenbaar.“

Het is waar: „ook de schade voor de kracht en „waardigheid van het Ministerie is onmiskenbaar, „wanneer de drijfkracht der oppositie de wet geeft.“

Al ware er hier *aan de zijde van het Gouvernement* „een zwichten van overtuiging met de fiere houding van „een vrij en krachtig initiatief verbloemd;“ moet daarvan het algemeen belang afhankelijk zijn?

Het tegenwoordig Ministerie wist van den aanvang af, hare overtuiging naar de omstandigheden te schikken; het is ons al wel, als het in 't spoor der constitutionnele rigting volgt; het schijnt haar meer gewaagd en aan gevaren blootgesteld, eene „tegenovergestelde rigting“ te betreden.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De stand van zaken heeft sedert gister wederom geene verandering ondergaan. Het vooruitzigt op vrede begint meer en meer te verflaauwen, niet omdat berigten van latere dagteekening dan dat, waarbij de volledige adhaesie van Rusland wordt verzekerd naar aanleiding der toezegging, den 7 Januarij, namens zijne regering door Prins Gortschakoff gegeven, zijn tegengesproken; maar omdat men geen geloof hecht aan de opregtheid der bedoelingen des Czaars.

Wij hebben het gister reeds opgemerkt: de zaak is thans eene quaestie van bedoelingen.

Daden, handelingen komen minder in aanmerking; maar de vraag is en blijft, welke zijn de bedoelingen des Czaars? En daarin juist is het moeijelijke, het ingewikkelde der zaak gelegen. Het blijft steeds een onoplosbaar raadsel, wat de Czaar eigenlijk denkt, welke zijne bedoelingen zijn. Daartoe zou men moeten weten wat in zijn binnenste omgaat. En aangenomen *nu*, dat er aanleiding toe bestaat, om den Czaar te wantrouwen, dan rijst de vraag: waarom is de verklaring der adhaesie dan uitgelokt? Waarom is daarop zelfs aangedrongen en heeft men die verklaring willen aanmerken als den grondslag van toekomstige vredes-onderhandelingen?

Het is eene allezins bevreemdende handelwijze, om nu dat de Czaar zich bereid betoont, zijne adhaesie aan de uitlegging der vier waarborgen te schenken zoo als zij in het veel besprokene protocol zijn vervat, te zeggen: Neen, wij vertrouwen u niet. Dat is schermen tegen de windmolens! Mannen, die allezins bevoegd kunnen geacht worden, een oordeel uit te spreken over staatkundige aangelegenheden, beschouwen de zaak ook uit dit oogpunt en geven hunne verwondering te kennen over de vreemde gedragslijn, welke thans door de geallieerden wordt gevolgd. Geheel in het midden latende of de bedoelingen des Czaars al dan niet opregt zijn, merken zij, te regt, op, dat indien er reden tot wantrouwen bestond, die evenzeer vóór als na de verklaring gewigt op de schaal had moeten leggen.

Eene telegrafische depêche uit Londen van gister verdient allezins opmerking. Daarin wordt medegedeeld, dat volgens de *Morning Post* op den 1sten Februarij ek. te Weenen een Europeesch Congres zal plaats hebben. In afwachting der bijeenkomst van dat Congres, zullen de afgezanten zich bezig houden met vredes-schikkingen.

Het is waarschijnlijk, dat de mogendheden, daaronder ook Turkije begrepen, speciale afgezanten naar dat congres zullen zenden, daar de instructien van de tegenwoordige afgezanten onvoldoende bevonden zijn.

De *Morning Post* eindigt deze mededeelingen met de verklaring, dat Sebastopol moet vallen.

Wij willen voorshands in geene wijdloopige beoordeeling treden omtrent deze berigten.

De ondervinding heeft in de laatste tijden maar al te zeer geleerd, dat de meeste depêches nadere bevestiging behoeven, en vooral schijnt dit noodig te zijn voor die, welke wij zoo even hebben medegedeeld.

Wij meenen echter niet onopgemerkt te mogen laten, dat de voorwaarde, dat Sebastopol zou moeten vallen, nimmer door Rusland zal worden aangenomen.

Mogt het waar zijn, dat zulks eene conditio sine qua non uitmaakt, dan zal deze tot niets anders leiden dan tot noodeloos tijdverlies.

Er zijn nadere bijzonderheden bekend geworden omtrent de uitlegging der vier waarborgen, zoo als die opgenomen zijn in de *verbale nota* van 28 December. Er bestaat alle reden toe om ze als volkomen juist en met de waarheid overeenkomstig te achten. Wij zullen ze in de Fransche Post mededeelen. Vooral meenen zij de aandacht te moeten vestigen op de uitlegging van den derden waarborg, volgens welke de geallieerden geen voornemen hebben, om de onafhankelijkheid van het Russisch gebied aan te tasten, maar zich voorbehouden, om partij te trekken van al de voordeelen, welke uit de oorlogsgebeurtenissen mogten voortvloeijen, wanneer men zich onderling zal hebben verstaan over de uitgestrektheid der militaire en maritime inrigtingen, welke Rusland voortaan in de Zwarte zee zou bezitten.

Dit is, meenen wij, het teedere punt, de steen des aanstoots, waartegen de vrede noodzakelijk moet afstuiten, bij de onderhandelingen, welke te Weenen zullen worden geopend, wanneer lord Westmoreland en de heer de Bourqueney de noodige volmagt, die zij bij hunne regering hebben aangevraagd, zullen hebben ontvangen.

De vijandelijkheden zullen dus, gedurende de onderhandelingen worden voortgezet. Men gaat zelfs verder. Men beweert, dat de adhaesie van Rusland de Westersche mogendheden er juist toe zou hebben doen besluiten, eene zeer krachtige poging te wagen, ten einde eene roemvolle overwinning van hare zijde gewigt te doen bijzetten op de schaal der diplomatie.

In tegenstelling dezer berigten, welke geen zeer vredelievend karakter hebben, verdient een half officieel artikel van de *Oestenr. Corr.* vermelding, waarin de adhaesie van Rusland aan de vier waarborgen wordt medegedeeld. Dit artikel geeft alle hoop, dat de Europesche vrede weldra zal hersteld zijn. Men weet welke betrekkingen er bestaan tusschen de *Oestenr. Corr.* en het Kabinet van Weenen.

De *Moniteur de l'Armée* bevestigt hetgeen reeds medegedeeld is omtrent de nieuwe organisatie van het leger in het Oosten. Het zal in twee legerkorpsen en in een reserve korps verdeeld worden. De twee korpsen zullen onder de bevelen van generaals Pelessier en Bosquet staan en onder het opperbevel van generaal Canrobert.

Er zijn nadere bijzonderheden bekend geworden omtrent de berigten door de *Tabor* aangebragt.

Volgens de laatste berigten uit de Krim zouden de operatien niet vóór Maart of April hervat worden. Deze berigten zijn echter in strijd met hetgeen thans gezegd wordt omtrent de bedoelingen der oorlogvoerende mogendheden: doch het is waar, dat men te Constantinopel nog onbekend was met de laatste gebeurtenissen, welke er op het diplomatisch terrein plaats hadden, en die, naar sommige willen, wel van dien aard zijn om de krijgsverrigtingen te verhaasten.

Eene depêche van Prins Menchikoff van 2 Januarij deelt mede, dat er tot op dien dag niets belangrijks is voorgevallen voor de muren van Sebastopol. „Wij gaan voort,“ aldus zegt de Prins, „met den vijand door nachtelijke uitvallen te verontrusten; in een dier uitvallen hebben wij tien Zouaven krijgsgevangen gemaakt.“

Uit Weenen wordt in eene telegrafische depêche gemeld, dat de Russen, ten einde de Turken in hunnen marsch naar de Krim te beletten, een legerkorps te Bubadagh en te Tulscha gevestigd hebben.

Uit Athene worden merkwaardige bijzonderheden medegedeeld, omtrent het voorstellen van den schout bij nacht Le Barbier de Tinan, opperbevelhebber van het bezettingsleger, en andere hoofd-officieren aan den Koning en de Koningin. Tot dusverre was zulks uitgesteld, hoezeer de bezetting reeds sedert eenige maanden duurt. Daarom wordt aan deze gebeurtenis dan ook groot gewigt gehecht.

De Koning en de Koningin hebben de Fransche officieren op de meest wellevende wijze ontvangen, in spijt der pogingen van de camarrilla, die met leedwezen zulke naauwe betrekkingen tusschen het Griekische kabinet en de Westersche mogendheden gadeslaat: betrekkingen, die zich dagelijks meer en meer uitbreiden.

Gister reeds deelden wij in eene telegrafische depêche mede, dat men te Turin wilde weten, dat de overeenkomst, waarbij Piemont tot het alliantie-verdrag tusschen de Westersche mogendheden en Turkije toetreedt, geteekend is, en dat de Minister van Buitenlandsche Zaken, de heer Dabormida, zijn ontslag als zoodanig genomen heeft en vervangen wordt door den heer de Cavour.

Deze laatste zou ook de betrekking van President van den

raad bekleeden en tevens tijdelijk belast blijven met de portefeuille van Finantien.

De Eerste Kamer van Pruissen heeft hare werkzaamheden hervat. Al dadelijk werd door haar gekozen tot President de prins von Pless en tot vice-presidenten de heeren graaf von Rittberg en Bruggemann; daarna heeft de kamer hare goedkeuring geschonken aan het bekende voorstel van de graaf Istemplitz. Reeds vroeger hebben wij de strekking van dat voorstel medegedeeld. Wij herinneren eeniglijk, dat het ten doel heeft, een gedeelte der artikelen van de Grondwet af te schaffen, die ieder de vrije beschikking over zijne goederen verleenen, alsmede die waarbij de heerenregten opgeheven worden. Dit voorstel is dan ook, met der daad, het herstel dier regten.

Het Fransche wetgevend ligchaam heeft zich eergister bezig gehouden met een ontwerp van wet betrekkelijk de oproeping van 140,000 man der ligting van 1855. Dit was het eenige incident dier zittting.

Eenige bisschoppen van het koninkrijk Sardinie hebben, eenigen dagen geleden, een protest geteekend en het licht doen zien tegen het ontwerp van wet strekkende tot opheffing der kloosters.

Dat voorbeeld vond navolging: de *Armonia*, het orgaan der ultra-clericale partij te Turin, bevatte gister een nieuw protest, onderteekend door alle aartsbisschoppen, bisschoppen en vicarissen-generaal der zeven geestelijke provinciën, welke het Koninkrijk Sardinie bevat, zoowel het vastaland als het eiland van dien naam. Dit protest is gerigt tot de Kamer van Afgevaardigden en den Senaat. Het is zeer wijdloopig en heeft ten doel, te doen uitkomen, dat de wet in quaestie de meest onregtvaardige, onwettige, anti-catholieke, kortom, dat zij een werk des duivels is.

De Senaat van Washington houdt zich thans bezig met eene zeer belangrijke bill, ten doel hebbende, eenige wijziging te brengen in de bonds-administratie en om een nieuw departement op te rigten. Het zou den naam van «departement der wet» dragen.

DUITSCHE POST.

Pruissen verklaart er zich niet tegen, dat het voorstel van Oostenrijk tot mobiel verklaring van troepen, op den rijksdag worde voorgedragen. De heer Bismark Schoenhausen, afgevaardigde van Pruissen te Frankfort, is te Berlijn aangekomen. Hij is lid van de eerste kamer, welke dezer dagen hare werkzaamheden weder aangevangen heeft.

— De Dusseldorfer Zeitung meldt, dat ten einde de spoorwegen geschikt te maken tot vervoer van troepen, de verschillende administratiën bevel ontvangen hebben, om de waggons eene andere inrigting te geven, en ook om het vervoer van paarden gemakkelijker te maken.

FRANSCHE POST.

De heer Isaac Pereire en de graaf de Galiera zijn door den Keizer van Oostenrijk benoemd tot kommandeurs der orde van de ijzeren kroon.

— De detachementen der beide regementen grenadiers en Keizerlijke garde, die zich naar de Krim begeven, zijn eergister avond ten 8 ure van hier vertrokken. Den 16 of 17 worden zij te Toulon verwacht.

— De *Courrier du Hâvre* meldt, dat Koningin Pomaré, gedurende haar verblijf te Parijs haren intrek zal nemen bij de echtgenoot van den admiraal Bruat.

— Men leest in de *Salut Publie* van Lyon:

«De heer Cabet en de utopisten, welke tot zijne school behooren, hebben hun laatste woord nog niet gesproken en vinden nog adepten onder de arbeidende klassen.»

— Men schrijft uit Marseille dd. 9 Januarij:

«Acht en dertig officieren en 1100 man zijn heden op het transportschip *Jura* ingescheept.»

Dat vaartuig bevat, onder anderen, een groot aantal planken en andere materialen voor het leger te Sebastopol.

— Wij achten het niet onbelangrijk, onzen lezers eenige bijzonderheden omtrent de uitlegging der vier waarborgen mede te deelen.

Wat de eerste voorwaarde aangaat betrekkelijk het gemeenschappelijk protest der Vorstendommen, te dien aanzien beroepen zich de Mogendheden geheel en al op de nota van 8 Augustus.

Wat het overtrekken der monden van den Donau betreft — het tweede punt — daarin zal worden voorzien door een gemeenschappelijk syndicaat der vijf mogendheden.

De derde voorwaarde — de meest gewigtige, maar tevens de teederste — heeft ten doel de algeheele fnuiking der Russische overheersching in de Zwarte Zee (door het in uitvoering brengen van het beginsel der gelijkheid van krachten der mogendheden). Evenwel hebben de geallieerde mogendheden geprotesteerd tegen de bewering als of het hare bedoeling zou zijn, de zelfstandigheid van het Russische rijk aan te tasten. Men behoudt zich voor (deze bepaling is eene der meest gewigtige) om partij te trekken van de overwinningen en voordeelen, welke gedurende den loop der onderhandelingen door kracht van wapenen mogten behaald worden.

Eindelijk — vierde waarborg — zal het uitsluitend beschermheerschap van Rusland over de Grieken van het Ottomanisch Keizerrijk vernietigd en vervangen worden door een gemeenschappelijk beschermheerschap. Maar te deezen aanzien meenen de geallieerden den Keizer gerust te moeten stellen omtrent de vrees, welke een dergelijke stand van zaken hem zou kunnen inboezemen ten opzigte der onafhankelijkheid van Turkije; wat meer is, de geallieerden moeten zelfs zeer in de bres gesprongen zijn voor de opregtheid der bedoelingen des Sultans en voor de eerlijke uitvoering der besluiten, welke deze in het belang der Christenen genomen heeft.

De meededeeling dier nota's aan Prins Gortschakoff ging vergezeld van eene uitlegging, welke haar nog meer belangrijkheid bijzette. Zoo zou men de noodzakelijkheid hebben aangewezen van de opheffing den Russische positie Ismail aan den Donau, en om die te doen vervangen door eene onzijdige, welke alle mogendheden vertegenwoordigt.

Eindelijk, doet de nadere uiteenzetting van het derde artikel onderstellen, dat de vernietiging van Sebastopol een hoofdpunt uitmaakt der plannen van de geallieerde mogendheden.

Men kent de weigering, welke Prins Gortschakoff aanvankelijk te kennen gaf om op die grondslagen te onderhandelen; men weet ook, dat eene soort van tegen-nota werd aangeboden, maar niet aangenomen; maar dat, eindelijk, op den 5den Januarij door den telegraaf aan Prins Gortschakoff bevel werd gezonden om te onderhandelen op hetzelfde terrein, dat hij vroeger geweigerd had te betreden.

Nu verschillen de lezingen zeer veel omtrent de oorzaken dier onverwachte toetreding. Is de Keizer bevreesd voor het welgelukken van een aanval op Sebastopol? Zijn het de adhaesie van Pruissen aan het verdrag van 2 December gevolgd door de waarschijnlijke toetreding van Zweden tot het Europeesch verbond, die invloed uitoefenen? Men verdiept zich op die wijze in allerlei gissingen. Wat er ook van zij, gelooven wij, dat, naar de ontvangene indrukken te oordeelen, er thans minder kans bestaat op eene vredelievende ontknooping.

— De heer de Lamartine volgt thans het voorbeeld van de heeren Chateaubriand, Villemain, Alexander Dumas, L. Veron en George Sand; ook hij zal zijne memoires schrijven.

Men vernemt, dat deze beroemde dichter is aangezocht geworden om dit werk af te staan voor een Weekblad, dat eerlang in het licht zal verschijnen; men verlangde slechts twee deelen en wel tegen betaling van 30,000 fr. voor ieder. In weerwil van dat onbekrompen aanbod heeft de heer Lamartine het van de hand gewezen, omdat zijne memoires minstens zes deelen zouden moeten beslaan.

De schrijver van de histoire des Girondins heeft het voornemen om het eerste deel te verrijken met de correspondentie der voornaamste leden zijner familie en voornamelijk van zijn vader, die lijfwacht van koning Lodewijk XVI was.

Men weet nog niet waarin de memoires het licht zullen zien; maar men kan er zeker van zijn, dat zij wel een uitgever zullen vinden.

— De Hertogin van Parma heeft in verschillende takken van administratie groote hervormingen ingevoerd.

Bij een decreet, dat dezer dagen uitgevaardigd is, wordt de hooge school geheel gereorganiseerd, en verschillende leerstoelen opgerigt voor staatsregt, staathuishoudkunde, natuurkunde enz.

Verdienstelijke mannen in die verschillende vakken van wetenschap zijn tot professoren benoemd, en de markies Pallavicino, broeder des ministers, is benoemd tot president der hoogeschool.

Bij een ander decreet wordt het budget voor 1855 op 8,600,000 franc gesteld.

Men schrijft uit Turin:

Koningin Maria Therese, weduwe van Koning Karel Albert en moeder van den tegenwoordigen Koning is zeer hevig ziek. Reeds zes malen heeft men eene aderlating beproefd; doch tot dusverre heeft zulks geene verbetering in haren toestand te weeg gebragt.

Binnenland.

's Gravenhage, 13 Januarij.

Naar wij vernemen heeft de nieuwe Burgemeester van Amsterdam van moederzijde tot oom — den tegenwoordigen *Minister van Justitie*.

Men vernemt, dat de chefs der militaire korpsen door den luit.-gen., chef van het militaire Huis des Konings, zijn aangeschreven om aan opgave te doen van alle manschappen, wier dienstijd, weldra ten einde is, en die geschikt en genegen zijn; om als wagenmaker, smid, kuiper, timmerman of vuurwerker in 's Konings bijzondere dienst op het Loo werkzaam, over te gaan op eene soldij van een gulden daags, vrije huisvesting en kleeding.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft, met zijnen gouverneur en toegevoegden ordonnance officier des Konings, Jhrs. de Casembroot en de Geer, voor de eerste maal deel genomen aan het thé dansant U. Woensdag ten hove gegeven en het bal met zijne moeder, H. M. de Koningin, geopend.

* Z. M. de Koning heeft een aantal billetten genomen voor het groot vocaal en instrumentaal concert, dat aanstaanden Woensdag, in de zaal *Diligentia* alhier, ten behoeve der armen zal worden gehouden. De deelneming in dat concert breidt zich meer en meer uit. Het belooft een luisterrijken avond te zullen zijn.

* Naar men vernemt zal met Mei aanstaande het 2de regement dragonders, alhier in garnizoen, vervangen worden door de vijf eskadrons van het 4de regement, thans te Deventer in garnizoen, en zal het 2de regement de garnizoens-plaatsen Amsterdam, Haarlem, Venlo en Tilburg betrekken.

* Naar men vernemt, zal het eerste regement dragonders met de maand Mei naar Haarlem worden verlegd, en geheel aldaar worden vereenigd. Van het tweede regement zal een eskadron in Amsterdam in bezetting komen, en zullen de verdere eskadrons in Maastricht, Venlo en Tilburg worden geplaatst. Van het eerste regement komen twee eskadrons in bezetting te Zutphen, en twee vermoedelijk in Leeuwarden en Groningen. Het 4de regement zal geheel in 's Gravenhage worden vereenigd, en de jagers te paard in Deventer.

Op een gedeelte van den spoorweg tusschen Rotterdam en Gouda is een eerste proefrid gedaan met een locomotief en zandwagens, tot voorbij de Capelsche Laan, zijnde een afstand van ¾ uur, welke rid dagelijks wordt volgehouden tot verdere beproeving van den weg.

Onder de merkwaardigheden, welke Australie naar de wereldtentoonstelling te Parijs zal zenden, behoort ook de stam van een boom, waarin de beroemde Fransche zeereiziger La Peijrouse, in 1788, zijn naam heeft gesneden, toen hij Botanij-baai verliet, om, bij het eiland Malicolo, met zijne equipage, den dood te vinden.

* De Directeur van Marine te Amsterdam zal, als daartoe gemagtigd, onder nadere goedkeuring van den Minister van Marine, *ad interim*, op Donderdag, den 25 Januarij 1855, des voormiddags ten 11 ure, van 's Rijks werf aldaar, bij inschrijving trachten aan te besteden: het afbrengen van het bezuiden Zandvoort gestrande Rijks-stoomschip *Cycloop*, met het vervoeren van dien bodem naar Hellevoetsluis.

In een comité-generaal gehouden door den gemeenteraad den 11 dezer te Amsterdam is behandeld geworden, het verzoek van den heer N. Pieneman, om het door wijlen zijn vader geschilderde portret van Koning Willem III, hetwelk in de zaal van het stadhuis hangt, waar de gemeenteraad zijne zittingen houdt, naar de algemeene tentoonstelling te Parijs te mogen zenden. Na eenige discussien is besloten het verzoek in te willigen.

Het hoofdbestuur der vereeniging *Het Metalen Kruis* heeft de volgende bepalingen vastgesteld ter mededinging naar het ontwerp van een gedenkteeken aan den volksgeest en het leger van Nederland, in de jaren 1830 en 1831.

Tot oprigtingsplaats van het gedenkteeken wordt aangewezen het midden van het Damplein te Amsterdam.

Vorm en grondstof van het gedenkteeken worden geheel aan de keuze van den kunstenaar overgelaten.

Zonder dat zulks als een bepaald vereischte worden gesteld, zal het ontwerp kunnen bestaan in eene fontein, in verband met de duinwaterleiding, met of zonder gazverlichting.

Bij nagenoeg gelijke verdiensten zal echter aan eene fontein de voorkeur worden gegeven.

De volgende teekeningen worden verlangd:

1o. een algemeen grondplan van het gedenkteeken;

2o. een opstand van elk der zijden, indien deze onderling in vorm verschillen.

3o. eene doorsnede tot aanwijzing der constructie (ook van de fontein, indien deze in het ontwerp voorkomt), benevens eene memorie van toelichting en eene begrooting van de kosten van het gedenkteeken, boven den begaanen grond; welke kosten voor het werk boven den grond, de som van achttien duizend gulden niet te boven mogen gaan, — met dien verstande alzoo, dat daarbij niet behoort gelet te worden op de kosten van fundering, noch van pijpwerken onder den grond, indien het ontwerp eene fontein mogt voorstellen.

De verlangde schaal voor de genoemde teekeningen is 5 duim op de Nederlandsche el.

Bij besluit van Z. M. den Koning is de beoordeeling der in te zenden ontwerpen opgedragen aan den Raad van Bestuur der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, en aan dien van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs.

De bekrooning van het ontwerp, dat het beste aan het doel beantwoordt, geschiedt door het hoofdbestuur, namens den Koning.

De belooning bestaat in de groote gouden medaille, met het daarbij behoorende diploma.

Aan het naast daarvan bijkomende ontwerp zal — indien de ontwerper zulks niet mogt weigeren — een getuigschrift van het genoemde hoofdbestuur, als accessit, worden toegewezen.

Ter mededinging worden uitgenoodigd alle Nederlandsche kunstenaars.

In de op eergisteren te Rotterdam gehouden zitting van den gemeenteraad is besloten voorloopig voor een jaar gebruik te maken van de telegraafmaatschappij, ten einde deze dagelijks tweemaal per telegraaf de zeetijdingen levert van Brielle, Hellevoetsluis en Brouwershaven tegen f 1375 per jaar.

* Van Brouwershaven wordt aan de *R. Ct.* van eergisteren geschreven:

Het berigt in de *A. Ct.*, dat op den Bonjaard de romp van het schip *Hendrika* zou aanwezig zijn, waarin men nog lijken uit den top van den mast heeft vandaan gehaald, is onjuist, daar er weinige dagen na het stranden van voornoemd schip niets meer van het casco te zien was.

* Vermist te Tiel: 1 zakboekje, waarin een muntbiljet, groot f 50 (no. 3679), benevens eenige papieren en aanteekeningen. De commissaris van politie te Tiel verzoekt bij aanbieding van het muntbiljet, deszelfs aanhouding en berigt.

Art. 4 van het nieuwe reglement voor de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen verwekt nog al veel tegenkanting, omdat men op de algemeene vergadering van voorleden jaar begrepen heeft, dat « tot nut van 't algemeen » ook moest beteekenen *voor 't algemeen*. In sommige kringen heeft men dit echter anders verstaan, wij hebben daarop vroeger reeds gewezen, en thans weder ziet men, dat ook het departement van Middelburg wil terug komen op de zaak, om de Maatschappij alleen uit Christenen te laten bestaan.

Reeds meermalen is men er op bedacht geweest, de daguerreotypie aan te wenden tot het vervaardigen der afbeeldsels van misdadigers, wier signalement niet altijd naauwkeurig genoeg kan opgegeven worden, en waardoor zij te dikwijls gelegenheid vonden, aan de vervolging der justitie te ontkomen. Deze zaak wordt thans weder ter sprake gebragt in Engeland, alwaar men de photographie tot hetzelfde einde aanbeveelt. In de Londensche dagbladen treft men een opstel daarover aan, onder het opschrift: « de photographie als hulpmiddel der justitie, » van den volgenden inhoud:

« De heer Gardiner, gouverneur der gevangenis te Bristol, heeft een rondgaanden brief gerigt aan de gouverneurs der verschillende gevangenissen in het koningrijk, waarin hij zegt, dat de gelukkige uitkomsten, welke hij aan de photographie te danken had, hem aanspoorden, te trachten, de aanwending daarvan bij de administratie der criminele justitie algemeen te doen maken. Het is van groot aanbelang, zegt hij, wanneer men met gevaarlijke misdadigers te doen heeft, dat men het bewijs hebbe, dat zij in cas van recidive verkeeren, te meer, daar die misdadigers zelden zich ophouden ter plaatse, alwaar zij voor de eerste maal eene veroordeeling ondergaan hebben; meestal begeven zij zich naar andere plaatsen. Nu biedt de photographie het voordeel aan, dat men, buiten weten van den gevangene, in één oogenblik, diens signalement met de uiterste getrouwheid kan verkrijgen, en dat dit signalement zoo dikwijls als men verkiest kan vermenigvuldigd en aan de verschillende regterlijke autoriteiten toegezonden worden.

« Ik heb, voegt de heer Gardiner er bij, in eene gevangenis een toestel, dat dagelijks werkt, en daardoor is het mij mogen gelukken, booswichten aan de justitie over te leveren, die anders ongestraft zouden hebben kunnen ontkomen. Een paar voorbeelden uit vele. S. N. werd in eene gevangenis gebragt; hij was mij en mijnen onderhoorigen geheel onbekend. Hij was goed gekleed, doch sprak slecht; zijne handen toonden aan, dat hij niet met handenarbeid zijn kost won, en echter deed zijne kleeding, die zoo geheel bij zijne opvoeding afstak, mij vermoeden, dat hij een dief was: ik zond zijn gephotographieerd signalement naar verschillende plaatsen, en ik ontving weldra het berigt, dat hij reeds te Londen en te Dublin veroordeelingen had ondergaan. De politie-beambte te Londen, die hem erkend had, werd als getuige tegen hem gehoord, en de dief op nieuw veroordeeld. J. D. kwam in mijne gevangenis, alwaar niemand hem kende; zijne houding en manieren kwamen mij verdacht voor; men maakte spoedig zijn afbeeldsel in photographie: ik zond dat getrouwe signalement op en hij werd erkend als reeds te Wels veroordeeld te zijn. Hij werd met 4 jaren gevangenis gestraft. Ik zou zeer vele dergelijke voorbeelden kunnen aanhalen. Ik noodig daarom al mijne collega's directeuren van gevangenissen uit, mij behulpzaam te zijn, om dit stelsel op groote en nationale schaal te doen invoeren.

« Een volledig toestel kost niet meer dan 10 p. st., en de jaarlijksche onkosten, wanneer het dagelijks gebruikt wordt, beloopen slechts 5 p., Gaarne zal ik de beambten onderrigten in het gebruik van dit werktuig, dat de grootste diensten aan de justitie kan bewijzen. »

(*W. v. h. R.*)

× × **Leijden**, 12 Januarij. Men verneemt, dat met ulen 1 Mei aanstaande, het alhier in bezetting liggend bataillon jagers. onder bevel van den Hr. majoor du Moulin, zal worden vervangen door een der bataillons grenadiers, terwijl de batterij van het regement rijdende artillerie, onder bevel van den kapitein Kellner, op dit tijdstip herwaarts uit de residentie terugkeert, en door eene batterij van het te Amsterdam in garnizoen liggend regement veld-artillerie wordt vervangen.

Heden heeft de arr. regtbank alhier, tweede kamer, vonnissende in corr. zaken, den uitgever van het dagblad de Ekster, ter zake in het no. 372 van 4 Oct. ll. gezegd wordt, « dat de ministers gelogen hebben als tandentrekkers, wel niet schuldig verklaard aan laster, maar toch, overwegende dat hier meer is verrigt dan loutere beoordeeling van regeringsdaden, en de uitdrukking « gelogen hebben » geacht moet worden aan te duiden onwaarheid spreken ter kwader trouw, hem schuldig verklaard aan beleediging der ministers, overtreding, waartegen voorzien is bij art. 375 van het wetboek van Strafregt en art. 2 der wet van 16 Mei 1829, Stbl. no. 34 en dientengevolge hem veroordeeld tot eene geldboete van *f* 25, — en de kosten van het geding. (*P. Z. Ct.*)

Hellevoetsluis, 11 Jan. Na een verblijf van ruim 4 weken, vertrok gisteren van deze reede, met bestemming naar Batavia, per het schip *Maria Magdalena*, kapt. T. H. Popken, onder bevel van den majoor der artillerie R. J. Kellerman, medegeleide de 2de luit. W. A. van der Son en de officieren van gezondheid 3de kl. H. J. Alken en W. J. Cramer, een detachement, sterk 110 onder-officieren en manschappen, voor het leger in Oost-Indie.

Borne, 10 Jan. In de heden alhier gehouden vergadering van kiesbevoegden, uit het district Almelo, waren 60 kiezers aanwezig. Na veelvuldige discussien werd tot stemming over een candidaat voor het lidmaatschap der 2de Kamer, in plaats van wijlen den heer mr. M. J. de Man, overgegaan, waarvan de uitslag was, dat op den heer mr. van der Linden waren uitgebragt 37 stemmen, de Fremerij 16 en mr. graaf schimmelpenninck 6 stemmen.

Nadat de uitslag der stemming bekend was gemaakt, verklaarden 15 kiezers, dat zij hunne stemmen hadden uitgebragt op den heer de Fremerij; doch nu ter voorkoming van het versnipperen van stemmen van hunnen candidaat afzagen en zich met de stemmenden op den candidaat, die de meerderheid verkregen had, zouden vereenigen.

's Bosch 12 Januarij. Gisteren avond omstreeks 10½ ure verspreidde zich in de Beurzenstraat alhier de alarmkreet van brand! brand! Oogenblikkelijk snelden de geburen ter hulp en vonden eene vrouw bewusteloos op straat liggen en een kind schreeuwende, terwijl de deur van hare woning open en het bed in brand stond; het gelukte hun echter weldra de vlam meester te worden, waarna zij van de inmiddels tot haar zelve gekomen vrouw, eene weduwe en haar tienjarig dochtertje, die onlangs uit Nuland alhier zijn komen wonen, het volgende vernamen:

Het kind lag reeds te bed, toen de moeder binnen kwam; zoodra zij de deur harer woning gesloten had sprongen twee mannen eensklaps onder het bed uit; de een sprong de vrouw van achter toe en bedekte met zijne handen haren mond en hare oogen; terwijl zij een sleutel van de kist vorderden en haar bedreigden zoo zij gerucht durfde maken. De weerlooze vrouw moest eindelijk, gedwongen, toegeven; en hoorde haar koffer openen, waaruit de dieven eene som van *f* 70 wegnamen, het overschot van den kleine inboedel, welken zij naar den dood haars mans verkocht had, om in deze stad eene kleine negotie te gaan beginnen. De dieven, welke het kind niet heeft erkend, namen alsdan in allerijl met het geroofde geld de vlugt. Welke de eigenlijke oorzaak van den brand is, is niet bekend, men vermeent echter dat de lamp, welke nabij het bed stond omgevallen en vuur aan een of ander stuk medegedeeld heeft. De waakzame policie onzer stad doet ijverig nazoek om de daders op het spoor te komen; reeds is, naar men ons meldt, eene vrouw in hechtenis genomen, die gewoon was alle avonden te komen buurten; maar zich gisteren avond bij uitzondering niet had laten zien. (*N. B.*)

Maden en Drimmelen, 12 Januarij. Uit het onderzoek van de heeren officier van justitie en sub. officier, bijgestaan door den heer Verlegh, stads chirurgijn te Breda, in de zaak welke hier gepasseerden Zondag heeft plaats gehad, en waarbij de 61jarigen persoon Z. v. Z. om het leven is gekomen, is, na het verhoor van een twintigtal getuigen gebleken, dat in den avond van Zondag den 7 dezer in eene herberg zich vele gasten bevonden, en daaronder Z. v. Z.; dat toen het tien ure sloeg als naar gewoonte die herberg moest ontruimd worden, hetgeen de gasten met zulk eene omstuimigheid deden, dat daarbij Z. v. Z. buiten de deur zoodanig tegen den grond sloeg, dat de linkerzijde van het bekkeneel gedeeltelijk werd verbrijzeld en er tevens eene bloedstorting in de hersenen plaats had.

Ofschoon geneeskundige hulp aan hem is verleend, is hij twee dagen daarna overleden.

Bedoelde persoon was, ofschoon bejaard, iemand die zich aanhoudend aan het misbruik van sterken drank overgaf. Zijn broeder is in het vorige jaar op dergelijke wijze om het leven gekomen.

Correspondentie.

Aan v. B. H. te Groningen. — Wij plaatsen geene advertentiën in ruil tegen present-exemplaren van boekwerken.

Aan v. d. H. te Leiden. — Wij wachten nog altijd, met verlangen, op het reeds lang beloofde.

Per Telegraaf.

Londen, 12 Januarij. De admiraliteit heeft heden officieel aangekondigd, dat met den eersten Februarij de havens, gelegen aan de Donaumonden, aan de Zwarte zee en aan de zee van Azof, weder zullen worden geblokkeerd.

De vergadering van houders van Peruaansche schuldbrieven is, zonder besluit genomen te hebben, uiteengegaan; het nieuw opgetreden comité intusschen wenscht de uit binnenlandsche schuld voortspruitende buitenlandsche obligatien in de officiële notering te zien opgenomen, waartoe trouwens de toestemming van de *Stock Exchange* noodig is.

Weenen, 12 Januarij. Volgens alhier ontvangen berigten is een Tursch detachement den Donau overgetrokken en in Bessarabië gerukt, doch verslagen.

Weenen, 13 Januarij. In de Dobrudscha zijn de Turken tot aan Babadagh teruggeworpen.

Voor Sebastopol is tot 4 Januarij niets bijzonders voorgevallen.

Parijs, 13 Januarij. De *Moniteur* meldt de blokkade der havens in de Zwarte zee van af den 1sten Februarij.

Turin, 12 Januarij. De koningin-moeder is overleden.

Advertentien.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een uitmuntend middel voor de roos.* Afschrift van eenen brief van den heer Yeates, te Sussex, gedagteekend 4 Oct. 1852, aan den professor Holloway, Mijnheer! « Deze dient om te verklaren, dat ik sedert drie maanden eene hevige roos aan het been had, waartegen alle aangewende middelen niets baaten. Men gaf mij den raad uwe zalf en pillen te beproeven, en de dieed of den leefregel te volgen die daarbij is voorgeschreven. Dit had dan dan ook het beste gevolg en ik genas volkomen. Ik heb uwe middelen sedert aanbevolen aan eenige anderen in gelijke gevallen welke eveneens hersteld zijn.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0.30, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0.30, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissementen te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (740)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 18 Januarij 1855.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	60⅜ ½ 7/16			
Dito Certificat.	3	72⅜	*Hope* 1798/1816	5	101⅛ ¼
Dito Dito.	4	90⅜ ½ 7/16	Dito 1828/1829	5	100⅞ 101
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	88¾
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	87⅞
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	75⅞
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	2½		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	59¾
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18⅝	Obligatiën	4	68
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl.e/m.	3	33⅜			
Bew. Sp. Com.		4 15/16	Metaliek	5	68 ¼ 4¼
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74⅜ 5⅛ 5⅜
Portugal.			Dito Nation.	5	66½ 67 67
Londen nieuwe.	5	87 13/16 ⅞	Dito 1847	2½	32¾ ⅞
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	32¾ ⅞

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 97; dito te Lond. 1843. 5 pct. 96; Mexic., te Lond. 3 pct. 20¾, 1⅛; dito Onb. 20¾, 1⅛; Ecuad. 3 7/16, 9/16.

Van de genoteerde fondsen was de omzet alleenlijk de Holl. en Oostenrijksche tot verbeterde prijzen zeer geannimeerd, terwijl van alle de overige soorten handel, noch variatie vermelding verdienen.

FRANKFORT, Vrijdag 12 Jan. Metalliek 5 pct. 66⅜; Spanje binnenl. 3 pct 33⅛; dito 1 pct. 18 7/16.

LONDEN, Vrijdag 12 Januarij. Consols op t. 91⅞, 92, 91¾, ⅞; N. Mexic. 3 pct. 21⅛, ⅜; Peru N. 4½ pct. 71; Gren. Uitg. 5⅞; Ecuador 4; Sardinie 5 pct. 84½; Spanje 5 pct. buit. 37¾; dito 1 pct. 18½, ¾; dito Certific. 5, ½; dito Passive 4⅜, ⅝; Russen 4½ pct. 89½; dito 5 pct. 100; Holl. 2½ pct. 61; dito 4 pct. 92½.

PARIJS, Vrijdag 12 Januarij. Fr. 4½ pct. 92.15; dito 3 pct. 66.60; Sp. binn. 3 pct. 32¾; dito 1 pct. 18½; N. Metall. 81.

WEENEN, Vrijdag 12 Januarij. N. Metall. 84½; Nat. Leen. 87½; Bankactien 1030 11/16; Lombarden 99; Zilver. 29; Wissel op Londen 12.15; dito op Parijs 148½.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.